

OBSAH

ÚVOD	7
1 FINANCIIE A FINANČNÁ VEDA	9
1.1 Definícia financií, hlavné formy financií.	9
1.2 Vývoj financií a ich reflexia v ekonomickej a finančnej vede	10
1.3 Finančný systém, finančné trhy a ekonomický systém	21
1.4 Základné funkcie financií v ekonomickom systéme	23
1.5 Financie a ich podsystemy	27
2 FINANČNÉ TRHY	32
2.1 Charakteristika finančných trhov	32
2.2 Nástroje finančného trhu – cenné papiere	39
2.3 Peňažný trh	45
2.4 Kapitálový trh	49
2.5 Subjekty na kapitálovom trhu.	65
2.6 Zdroje rovnováhy a nerovnováhy na finančných trhoch – finančné krízy	72
3 PODNIKOVÉ FINANCIIE	76
3.1 Vymedzenie podnikového sektora a jeho základné funkcie	76
3.2 Alternatívne ciele a politiky podniku	85
3.3 Zdroje financovania podniku	91
3.4 Hospodárenie podniku.	101
3.5 Efektívnosť podnikových investícií	106
3.6 Alokácia kapitálu do obežného majetku podniku	113
3.7 Oceňovanie podniku	119
4 BANKY A BANKOVÝ SYSTÉM	127
4.1 Vymedzenie bankového sektora a jeho funkcie	128
4.1.1 Transakčné náklady, úspory z rozsahu a úspory zo sortimentu.	128
4.1.2 Finančné sprostredkovanie a jeho význam.	129
4.1.3 Bankový systém	129
4.1.4 Komerčné banky v dvojstupňovom bankovom systéme.	131
4.1.4.1 Univerzálne a špecializované banky	132
4.1.4.2 Členenie bánk podľa vlastníctva a pôvodu kapitálu	134
4.2 Finančné zdravie bánk a jeho faktory	135
4.2.1 Postavenie a funkcie komerčných bánk	135
4.2.2 Bilancia komerčnej banky	136
4.2.3 Likvidita a solventnosť banky	138
4.2.4 Riziká bánk.	139
4.3 Operácie komerčných bánk	140
4.3.1 Pasívne operácie komerčných bánk	140
4.3.2 Aktívne operácie komerčných bánk.	145

4.3.3	Platobný styk a zúčtovanie	148
4.3.4	Ostatné špecializované operácie komerčných bánk	150
4.4	Regulácia a dohľad nad finančným trhom a bankovníctvom.	152
5	VEREJNÉ FINANCIIE.	155
5.1	Vymedzenie verejného sektora a jeho úlohy	155
5.1.1	Príčiny existencie verejného sektora.	157
5.1.2	Teoretické vymedzenie verejného sektora	158
5.1.3	Verejný sektor v systéme národných účtov.	160
5.2	Základný koncept fiškálneho federalizmu – subjekty vo verejnom sektore a vzťahy medzi nimi.	163
5.2.1	Podstata rozhodovacích procesov vo verejnom sektore.	164
5.2.2	Subjekty verejného sektora	166
5.2.2.1	Verejná správa.	167
5.2.2.2	Verejné korporácie	171
5.2.3	Verejný sektor a verejné financie	172
5.3	Hospodárenie vo verejných financiách	174
5.3.1	Podstata rozpočtového hospodárenia.	175
5.3.1.1	Rozpočet Európskej únie.	178
5.3.1.2	Štátny (národný, centrálny) rozpočet.	184
5.3.1.3	Rozpočty nižších vládnych úrovní.	190
5.3.2	Podstata mimorozpočtového hospodárenia	193
5.3.2.1	Fondové financovanie potrieb verejného sektora	193
5.3.2.2	Financovanie potrieb verejného sektora prostredníctvom verejnoprospešných subjektov	194
5.4	Fiškálna politika.	195
5.4.1	Verejné príjmy	196
5.4.1.1	Klasifikácia verejných príjmov.	196
5.4.1.2	Daň	200
5.4.1.3	Clo	210
5.4.1.4	Odvody.	213
5.4.1.5	Poplatok	215
5.4.1.6	Daňová politika	218
5.4.2	Verejné výdavky	220
5.4.2.1	Klasifikácia verejných výdavkov.	221
5.4.2.2	Faktory ovplyvňujúce rast vládnych výdavkov a transferov	226
5.4.3	Vzťah medzi verejnými výdavkami a verejnými príjmami – fiškálna nerovnováha	229
5.4.4	Fiškálne pravidlá.	231
5.5	Financie tretieho sektora	236
6	CENTRÁLNE BANKOVNÍCTVO.	242
6.1	Teoretické a empirické vymedzenie pojmu peniaze.	242
6.1.1	Definícia peňazí vrátane vymedzenia ich foriem a funkcií	242
6.1.2	Digitálne peniaze	244
6.1.3	Emisia a tvorba peňazí	249
6.1.4	Peňažné agregáty a peňažná zásoba	253
6.1.5	Mena – jej kúpna sila a vymeniteľnosť (konvertibilita)	255
6.2	Centrálne banky ako nositelia menovej politiky	260
6.2.1	Právne postavenie a nezávislosť centrálnej banky.	261
6.2.2	Funkcie centrálnych bánk.	268

6.3	Menová politika	271
6.3.1	Ciele a druhy menovej politiky	271
6.3.2	Nástroje menovej politiky	278
6.3.2.1	Priame nástroje menovej politiky	280
6.3.2.2	Nepriame nástroje menovej politiky	281
6.3.2.3	Nástroje Eurosystemu	287
7	POISTENIE	297
7.1	Stručný úvod do histórie poistenia	298
7.1.1	Rozvoj vedeckých základov poistenia	303
7.2	Definovanie poistenia.	306
7.3	Systémy poistných vzťahov.	307
7.4	Poistný trh	309
7.4.1	Interakcie subjektov dopytu a ponuky na poistnom trhu.	310
7.4.2	Ponuka na poistnom trhu	313
7.4.2.1	Klasifikácia poisťovní poskytujúcich poistenie v súkromnom poistení	315
7.4.2.2	Sprostredkovatelia poistenia	319
7.4.3	Dopyt na poistnom trhu.	320
7.4.4	Predmet kúpy a predaja na poistnom trhu.	322
7.5	Základné princípy poistenia	322
7.6	Funkcie poistenia	323
7.7	Riziko ako kľúčový prvok poistenia	326
7.7.1	Definovanie rizika.	326
7.7.2	Vzťah pojmov riziko a neistota	327
7.7.3	Klasifikácia rizík	328
7.7.4	Vývoj rizík v čase.	331
7.8	Klasifikácia poistení	334
7.8.1	Životné poistenie	334
7.8.2	Neživotné poistenie.	335
7.8.3	Klasifikácia poistení podľa záväznosti ich vzniku	338
7.8.4	Podstata morálneho hazardu a negatívneho výberu v poistení	340
7.9	Základné mechanizmy zabezpečujúce efektívne fungovanie poisťovní.	341
7.9.1	Stanovenie adekvátnej výšky poistného a rezerv.	343
7.9.2	Podstata a základné princípy zaistenia	345
7.10	Regulácia a dohľad	347
8	FINANCIE SOCIÁLNYCH SYSTÉMOV	351
8.1	Financie penzijných systémov.	352
8.1.1	Vznik a typy penzijných systémov.	353
8.1.2	Financie PAYG penzijného systému	354
8.1.3	Systém plošnej dávky (Beveridgeov model)	356
8.1.4	Kapitalizačné penzijné systémy a ich financie	357
8.1.5	Kombinované penzijné systémy a ich financie.	361
8.2	Financie zdravotníckych systémov	368
8.2.1	Základná charakteristika zdravotníckych systémov	368
8.2.2	Financie zdravotníckych systémov.	369
8.2.2.1	Výber zdrojov	369
8.2.2.2	Akumulácia zdrojov	370
8.2.2.3	Alokácia zdrojov	371
8.2.2.4	Alternatívne zdravotnícke systémy.	372

9 MEDZINÁRODNÝ FINANČNÝ SYSTÉM	380
9.1 Zmeny v globálnej finančnej architektúre	381
9.2 Platobná bilancia	387
9.3 Devízový trh	390
9.3.1 Obchody na devízovom trhu	393
9.3.2 Devízový kurz	396
10 FINANČNÉ TRHY V OBDOBÍ DIGITALIZÁCIE	402
10.1 Prebiehajúce a očakávané zmeny na finančnom a bankovom trhu v dôsledku digitalizácie ..	402
10.2 P2P požičiavanie	404
10.2.1 Výhody a nevýhody P2PP	406
10.3 Elektronické peniaze	408
LITERATÚRA	412
VECNÝ REGISTER	429